

KATOLIČKI ŠKOLSKI CENTAR OSNOVNA ŠKOLA SARAJEVO

**Izvedbeni plan i program za realizaciju ekskurzije
u školskoj 2026./2027. godini**

CILJEVI EKSKURZIJE

Cilj ekskurzije je neposredno upoznavanje pojava i odnosa u prirodnoj i društvenoj sredini, upoznavanje kulturnog, historijskog i duhovnog naslijeđa i privrednih dostignuća Italije.

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojno-obrazovnog rada, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na stjecanje znanja pomoću raznih metoda i podsticaja slobodnih aktivnosti učenika. (Sticanje znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su povijest, zemljopis, vjeronauk, hrvatski i engleski jezik kroz što više posjeta geografskim, povijesnim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

Funkcionalni ciljevi obuhvaćaju stjecanje umijeća, sposobnosti, radnih navika i iskustva koja se mogu primijeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke koji trebaju kod učenika razviti moć zapažanja i uspoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno-posljedičnih veza i funkcija, da se pojača radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne i stvaralačke aktivnosti učenika.

Funkcionalni ciljevi su bitan uvjet za postizanje obrazovnih i odgojnih ciljeva.

Odgojni ciljevi se odnose na stjecanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje moralnih shvaćanja i usvajanje kulturnog ponašanja, a prvenstveno utječu na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju. Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke, udžbeničke i online nastave.

Odgojni i obrazovni ciljevi se uzajamno uvjetuju i zajednički ostvaruju. Odgoj ima snažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu ulogu.

ZADACI EKSKURZIJE

Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva koji se ostvaruju realizacijom sadržaja ekskurzije, a dijele se na opće i specifične odnosno pojedinačne zadatke.

Opći zadaci su:

- a) materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- b) odgojni (svestran odgoj)
- c) funkcionalni (fizički i psihički razvoj).

Specifični odnosno pojedinačni zadaci su:

- a) proučavanje objekata i fenomena u prirodi
- b) razvijanje interesiranja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- c) upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva

- d) razvijanje pozitivnog odnosa prema:
  - 1) kulturnim i estetskim vrijednostima
  - 2) sportskim potrebama i navikama
  - 3) pozitivnim socijalnim odnosima
  - 4) kulturnoj i povijesnoj baštini
- e) poticanje pozitivnih emocionalnih doživljaja
- f) osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan obitelji
- g) upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke koja se izučava u školi

Realizacija navedenih zadataka na konkretnim primjerima podrazumijeva ostvarenje pojedinačnih zadataka poput:

- a) Proučavanje objekata s kulturno-povijesnim značajem: Verone (Arena, Julijina kuća, Trg Erbe, Gospodski trg), Venecije: Trg i Crkva sv. Marka, Most uzdisaja, Duždeva palača, (primjeri europskog srednjovjekovnog urbanizma i crkvene arhitekture bizantskog stila), Mosta Rialto (primjer srednjovjekovne prometnice niske arhitekture); Padove: obilazak Prato Della Valle, Bazilike Svetog Antuna, Bazilike Svete Justine, Svetišta Leopolda Mandića.
- b) Upoznavanje načina života, kulture i rada ljudi talijanske pokrajine Venetto;
- c) Razvijanje pozitivnog odnosa prema nacionalnim, kulturnim, etičkim i estetskim vrijednostima;
- d) Razvijanje pozitivnog odnosa prema sportskim potrebama, navikama i pozitivnim socijalnim odnosima, kao i shvaćanje značaja očuvanja zdravlja i zdravih stilova života;
- e) Razvijanje interesiranja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika;
- f) Poticanje ispoljavana pozitivnih emocionalnih doživljaja;

SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI OSTVARUJU

1. Dobrovoljnost, transparentnost, opravdanost, preciznost planiranja i kvaliteta realizacije moraju biti nezaobilazni zahtjevi koje Škola mora zadovoljiti u provedbi ekskurzije.
2. Oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog plana i programa, realiziraju se izvan prostorija škole i zasnovani su na principu dobrovoljnog opredjeljenja učenika odnosno njihovih roditelja/staratelja.
3. Oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog plana i programa, realiziraju se posjetama geografskim, povijesnim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.
4. Ekskurzija je oblik odgojno-obrazovnog rada koji se realizira izvan školskog prostora radi neposrednog proučavanja onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici. Zasnivaju se na principu dobrovoljnog opredjeljenja učenika odnosno njihovih roditelja/staratelja.
5. Ekskurzije se izvode radi stjecanja znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su povijest, zemljopis, likovni odgoj, glazbena kultura i drugi nastavni predmeti čija je

primjena moguća u ovom obliku odgojno-obrazovnog rada, kroz što više posjeta povijesnim, geografskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

6. Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacijskih i metodičkih radnji.
7. Tijekom ekskurzije nastavnik usmjerava učeničku pozornost na bitne pojedinosti, a pred pojedinim spomenicima i eksponatima drži prigodna predavanja. Ovoj metodi treba dodati i metode demonstracije, predavanja, opisivanja, objašnjavanja, praktičnih i samostalnih aktivnosti učenika.

NOSITELJI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

1) Nositelji pripreme, organizacije, realizacije programa i plana su:

- a) direktor Škole (Vatroslav Čelar)
- b) razrednik na razini odjeljenja (Tanja Karavelić, Nataša Kelić, Ivana Đorem i Sanja Portner)
- c) stručni voditelj putovanja odnosno odgovorni nositelj aktivnosti (Tanja Karavelić)
- d) Povjerenstvo za provedbu javnog poziva i izbor najpovoljnije i po izvedbenom planu odgovarajuće ponude
- e) djelatnici agencije (kustosi, vodiči i dr.)

2) Za redovno praćenje, učinkovitu provedbu i usvajanje priprema, organizacije i realizacije svih oblika odgojno-obrazovnog rada zadužen je direktor Škole.

3) Stručnog vođu putovanja (u daljnjem tekstu: vođa putovanja) iz točke c) stav (1) ovog člana, na prijedlog direktora imenuje Nastavničko vijeće škole, nakon čega direktor donosi poseban akt o imenovanju.

4) Vođa putovanja može biti direktor škole ili se bira iz reda nastavnika koji realiziraju nastavne planove i programe, a koji su u svezi s ciljevima, zadacima i sadržajima oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet pravilnika i koji se naročito ističe svojim radom.

PLANIRANI BROJ UČENIKA

U školskoj 2026./2027.godini, na temelju provedene ankete među roditeljima, na ekskurziju idu **94 učenika ili 97,92%** iz četiri odjeljenja Škole na Banjskom brijegu i Stupu (9.A, 9.B, 9.C i 9.D).

DULJINA TRAJANJA

Ekskurzija planirana Godišnjim planom i programom rada Škole predviđa trajanje od 5 dana.

Predviđene aktivnosti uključujući i prijevoz trebaju biti realizirane do 24⁰⁰ sata. Planirana su četiri noćenja. Realiziranje ekskurzije je planirano u razdoblju od 14. 9. - 18. 9. 2026.

PLANIRANA DESTINACIJA I PUTNI PRAVCI

Ekskurzija učenika IX. razreda predviđa destinaciju u Italiju, za koju su se, na temelju ankete provedene među roditeljima/starateljima učenika, izjasnilo 80,15% anketiranih. U ponudama putnih agencija bile su destinacije u BiH, Hrvatsku i Italiju. Roditelji/staratelji učenika, kao jedini nositelji financijskih troškova ekskurzije, izjasnili su se za destinaciju u Italiju.

1. dan Sarajevo – Lido di Jesolo

Polazak u 5,00 sati s dogovorenog mjesta. Vožnja preko Slavonskog Broda, Zagreba, Ljubljane prema Italiji uz usputne odmore po potrebi. Dolazak u Lido di Jesolo u večernjim satima. Smještaj u hotel. Večera. Noćenje.

2. dan Lido di Jesolo – Venecija - Lido di Jesolo

Doručak. Odlazak autobusom do luke Punta Sabbione, vožnja brodom do trga Sv. Marka, te razgledanje znamenitosti Venecije: zatvor, Most uzdisaja, Duždeva palača, crkva Sv. Marka, Prokurate, Ponte Rialto... Slobodno vrijeme. U dogovoreno vrijeme povratak brodom do pristaništa i povratak u hotel. Ručak. Slobodno poslijepodne. Večera. Noćenje.

3. dan Lido di Jesolo – Padova – Verona – Bussolengo

Doručak. Poslije doručka polazak u Padovu. Po dolasku razgled grada: Prato Della Valle, Bazilika Svetog Antuna, Bazilika Svete Justine, Svetište Leopolda Mandića... U dogovoreno vrijeme polazak prema Veroni. Po dolasku u Veronu, razgled grada u trajanju cca 2 sata: Trg Bra, Arena, Julijina kuća, Trg Erbe, Trg Signoria... Slobodno vrijeme. Ručak u paketu. Nastavak putovanja u Busolengo. Smještaj u hotel. Večera. Noćenje.

4. dan Bussolengo – Gardaland – Bussolengo

Doručak. Poslije doručka polazak u Gardaland gdje vas očekuje čudesni svijet smijeha, zabave i nezaboravnih doživljaja. Uživajte u 40 atrakcija najpoznatijeg zabavnog parka Italije: Plavi tornado, Colorado Boat, Magična planina, Kraljevstvo fantazije, atrakcija Atlantida, Mammut, Raptor... Ručak: lunch paket. Povratak u hotel. Večera. Zabava. Noćenje.

5. dan Busolengo – Sarajevo

Doručak. Putovanje prema Sarajevu. Pauza u outletu Palmanova. Ručak: lunch paket. Vožnja uz usputne odmore po potrebi. Dolazak u Sarajevo u noćnim satima.

OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

Prijevoz

- 1) Putovanje zauzima značajno mjesto u realizaciji većine oblika odgojno-obrazovnog rada, te je u tom smislu obveza Škole, tijekom ugovaranja putovanja, osigura uvjete za sigurno putovanje sudionika.
- 2) Sigurno putovanje podrazumijeva obvezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.
- 3) Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani.
- 4) Zahtjevi u pogledu starosti autobusa su:
za putovanje izvan BIH moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od 10 godina.
- 5) Zahtjevi u pogledu tehničke ispravnosti autobusa podrazumijevaju obvezu Agencije da osigura, te pravo i obvezu Škole da zahtjeva, prije realizacije putovanja, dostavljanje pisanih dokaza o tehničkim pregledima autobusa koji se koriste za putovanje.
- 6) Zahtjevi u pogledu sigurnosti i udobnosti (potreban broj sjedišta u autobusu).
- 7) Direktor ima obvezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uvjeti u skladu s pravilnikom.

Ugostiteljske i druge usluge

- Ugostiteljske usluge podrazumijevaju usluge pravnih osoba u svrhu pružanja usluga prehrane, te pružanja smještaja.
- Učenici ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada.
- Škola je obvezna, tijekom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih osoba u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata sudionicima te posjete sobama drugih osoba koja se ne nalaze na popisu sudionika.
- Sigurnosni aspekti boravka ogledaju se i u obvezi Agencije da svim sudionicima ekskurzije koja se realizira u inozemstvu, izda odgovarajuću iskaznicu koja obvezno sadrži naziv i obilježje naše države, ime i prezime sudionika, naziv škole itd. Sudionici su obvezni nositi iskaznicu sa sobom, istaknutu na vidnom mjestu.

ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

Škola je obvezna preventivno postupati poduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik bio sveden na minimum. Zahtjev da škole, pri organizaciji i realizaciji ekskurzije postupaju s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima ogleda se, između ostalog, i u obvezi škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu o očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te sigurnosti, kroz poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije ekskurzije.

Bitna karakteristika ekskurzije je u tome da se realizira izvan školskih prostora i da je uspješnost njezine realizacije uvjetovana mnogim faktorima objektivne i subjektivne naravi, među kojima dominantnu ulogu imaju sigurnosni aspekti putovanja.

Obveza škole je da pored voditelja putovanja, odredi djelatnike škole, kao pratnju.

Obveza škole i Agencije je da osiguraju visoka kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog paket-aranžmana.

Obveza je da se svim učenicima ugovori putničko i zdravstveno osiguranje.

PLANIRANA CIJENA USLUGA ODNOSNO FINACIJSKI OKVIR

Direktor je obvezan zaključiti ugovor s agencijom-najboljim ponuđačem u ime i za račun učenika odnosno njihovih roditelja, koji obvezno sadrži sljedeće:

- a) Pojedinačnu i ukupnu cijenu.
- b) Način plaćanja (broj rata, avans).
- c) Uvjeti zadržavanja iznosa avansa.
- d) Broj turističkih vodiča, animatora.
- e) Podatke o zdravstvenom i putničkom osiguranju.
- f) Podatke o prijevoznim sredstvima, turističkim, ugostiteljskim i drugim uslugama.
- g) Podatke o broju gratis putovanja.
- h) Podatke o mjestu realizacije s rutom putovanja.

Tehnička organizacija

- Odabir najpovoljnije ponude u skladu s Pravilnikom
- Formiranje Povjerenstva za odabir agencije.
- Program i uvjeti putovanja.
- Usuglašavanje programa putovanja sa Zakonom o turističkoj djelatnosti.
- Potpuna uključenost i obaviještenost roditelja (**anketom pravednom među roditeljima svih učenika IX. razreda utvrđeno je da 80,15% roditelja odabralo Italiju kao mjesto realizacije ekskurzije**)
- Vremenski okvir (polazak, dolazak, boravak, povratak).
- Vremenski okvir odgovornosti nositelja aktivnosti, agencije i djelatnika Škole.
- Organizacija i uvjeti smještaja, te kvaliteta vozila.
- Prikupljanje dokumentacije potrebne za putovanje
- Poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije.
- Pismene suglasnosti roditelja.

NAČIN FINANCIRANJA PO KATEGORIJAMA SUDIONIKA

Bitan čimbenik realizacije ekskurzije jeste i financiranje. Roditelji/staratelji učenika su u potpunosti nositelji financiranja ekskurzije. S druge pak strane, Škola je obvezna poznavati socijalno stanje obitelji učenika, te sukladno tomu osigurati u financijskom smislu nesmetanu provedbu ekskurzije za svakog učenika koji želi ići na ekskurziju. Financiranje ekskurzije učenika iz obitelji socijalne potrebe realizira se kroz gratis putovanja od strane agencije u sklopu paket-aranžmana, prikupljanje donacija i sl.

Sredstva za financiranje se dijele na:

- a) Koja osiguravaju roditelji za financiranje sudjelovanja učenika. Roditelji osiguravaju sredstva za financiranje sudjelovanja svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za sudjelovanje u neobveznim oblicima ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

- b) Osigurana donacijom pravnih i fizičkih osoba.
- c) Stečena kao nagrada za društveno koristan rad, gratis putovanja koja nudi agencija i eventualna sredstva koriste se za sudjelovanje učenika čiji roditelji nisu u stanju snositi troškove.

NAČIN INFORMIRANJA RODITELJA I ŠKOLE ZA VRIJEME BORAVKA UČENIKA NA EKSKURZIJI

Za trajanja ekskurzije vođa puta i turistički vodič iz agencije će svakog dana telefonom obavještavati direktora Škole o tijeku te realizaciji plana i programa ekskurzije.

Roditelji učenika će informacije o ekskurziji dobivati kod direktora, tajnika ili pedagoginje Škole.

NAČIN PODNOŠENJA I ANALIZA IZVJEŠĆA O PROVEDENOJ EKSKURZIJI

Po završetku ekskurzije vođa puta će podnijeti pismeni izvještaj direktoru Škole, te Nastavničkom vijeću, a realizaciju ekskurzije, ostvarene ciljeve i zadatke razmatrat će i svaki razrednik na roditeljskim sastancima nakon ekskurzije. O provedenoj ekskurziji obaviti će se razgovori i s učenicima na satima razredne zajednice.